

Rigsgombudsmanden i Grønland

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 25. oktober 2006

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Landstingets efterårssamling, fredag den 20. oktober 2006.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Pkt. 34:

Forslag til landstingsforordning om offentlig hjælp.

(Landsstyremedlemmet for Familie og Justitsvæsen)
(2. behandling)

Landsstyret fremsatte til 2. behandlingen et ændringsforslag, der imødekommer Landstingets Familieudvalgs bemærkninger i udvalgsbetænkningen. For at give Familieudvalget lejlighed til at forholde sig til det nu fremsatte ændringsforslag, blev behandlingen af forslaget afbrudt med henblik på drøftelse af ændringsforslaget i udvalget.

Punktets 2. behandling blev herefter udsat til senere på indeværende samling.

Pkt. 29:

Forslag til landstingslov om forvaltning af skatter.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)
(2. behandling)

Landstingets Skatte- og afgiftsudvalg havde afgivet betænkning.

Et flertal bestående af Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstillede forslaget til godkendelse i den foreliggende form med de ændringer, der er foranlediget af Landsstyrets aftale med De Grønlandske Kommuners Landsforening KANUKOKA om fordeling af visse tab. Et mindretal bestående af Demokraterne havde stillet ændringsforslag om, at Skatterådet som klageinstans sikres et uafhængigt, selvstændigt sekretariat.

Demokraterne forelagde deres ændringsforslag, der vil betyde at Skatterådet på linie med Det Sociale Ankenævn og Konkurrencenævnet vil få et uafhængigt sekretariat, hvilket partiet finder nødvendigt af hensyn til retssikkerheden.

Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender Josef Motzfeldt bemærkede, at hovedsigtet med ændringen af skattesystemet er en rationalisering og for at gøre systemet mere fleksibelt. På grund af de forventede store omkostninger ved oprettelse og drift af et selvstændigt sekretariat kunne han ikke anbefale det af Demokraterne stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Med 7 stemmer for (Demokraterne), 21 imod (Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut) og 1 undlod at stemme (Kattusseqatigiit Partiiat) blev det af Demokraterne fremsatte ændringsforslag forkastet.

Da samtlige tilstedeværende herefter stemte for flertallets indstilling og de heri liggende ændringer og efterfølgende også for det samlede forslag, videresendtes forslaget til 3. behandling i den nu foreliggende form.

Pkt. 30:

Forslag til landstingslov om indkomstskat.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)

(2. behandling)

Et enigt Skatteudvalg indstillede forslaget til vedtagelse i den foreliggende form. Med samtlige tilstedeværendes stemmer for sendtes forslaget til 3. behandling i den foreliggende form.

Pkt. 32:

Forslag til landstingslov om ændring af visse landstingslove om afgifter m.v.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)

(2. behandling)

Et enigt Skatteudvalg indstillede forslaget til vedtagelse i den foreliggende form. Med samtlige tilstedeværendes stemmer for sendtes forslaget til 3. behandling i den nu foreliggende form.

Pkt. 31:

Forslag til landstingslov om børneopsparing.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)

(2. behandling)

Et flertal bestående af Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstillede i Skatteudvalget forslaget til vedtagelse i den foreliggende form, idet der henvistes til, at det vil realisere en af Landsstyrekoalitionens målsætninger.

Et mindretal bestående af Demokraterne indstillede forslaget til forkastelse, da partiet fandt at forslaget lægger beslag på finanslovsmidler, der er større behov for på eksempelvis uddannelses-, familie- og socialområdet, for at sikre børn en bedre hverdag og bedre uddannelsesmuligheder..

Med 21 stemmer for (Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut), 7 stemmer imod (Demokraterne) og 1 stemme hverken for eller imod (Kattusseqatigiit Partiiat) blev flertallets indstilling vedtaget og forslaget sendtes til 3. behandling i den foreliggende form.

Pkt. 9:

Forslag til landstingslov om arbejdsmarkedsafgift.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)

(2. behandling)

Landsstyret havde efter 1. behandlingen og efter drøftelse med Skatte- og afgiftsudvalget fremsat et ændringsforslag, der imødekommer udvalgets bemærkninger.

Landstingets Skatte- og afgiftsudvalg indstillede forslaget til vedtagelse med de ændringer, der følger af Landsstyrets ændringsforslag.

Med 28 stemmer for (Siumut, Demokraterne, Inuit Ataqatigiit og Atassut) og 1 stemme hverken for eller imod (Kattusseqatigiit Partiiat) sendtes forslaget til 3. behandling i den nu foreliggende form.

Pkt., 26:

Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om kommunalbestyrelser og bygdebestyrelser.

(Landsstyreformanden)

(3. behandling)

Der var ikke stillet ændringsforslag og med samtlige tilstedeværendes stemmer for vedtoges forslaget endeligt ved 3. behandlingen.

Pkt. 148:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorledes der kan arbejdes for, at mænd og kvinder mere ligeligt tager del i barnets opvækst.

(Landstingsmedlem Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Forslagsstilleren kom i sin fremlæggelse ind på, at når man snakker om ligestilling mellem kønnene i Grønland, synes der at mangle en lov om ligestilling mellem kønnene med hensyn til forældreevne.

Hun hæftede sig ved, at det er det mest almindelige, at moderen får forældremyndigheden og synes ikke at lovgivningen er fulgt med de faktiske forhold.

Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser Sivert K. Heilmann henviste til mulighederne ved skilsmisse at fortsat have fælles forældremyndighed og henviste spørgsmålet om, hvorledes man kan pålægge mand og kvinde lige ansvar til behandling i Landstingets Ligestillingsudvalg, som forslagsstilleren Agathe Fontain er formand for.

Siumut mente at i et parforhold skal begge parter have lige muligheder og det derfor er ønskeligt, at der udarbejdes en lovgivning omkring ægteskaber, der kan sikre, at dette også kan ske ved skilsmisser. I tilfælde af tvangsfjernelse af børn fra forældremyndighedsindehaveren ønsker partiet, at den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, skal have mulighed for at være første anbringelsessted.

Demokraterne fandt at det ikke er på sin plads, at familieretlige regler ligger under Justitsministeriet. Området burde efter Demokraternes opfattelse have været hjemtaget for lang tid siden.

Inuit Ataqatigiit mente, at børn altid skal have ret til at vide deres forældres identitet. At et barn født af ugifte forældre oftest placeres hos moderen, fordi hun efter lovgivningen har forældremyndigheden og at faderen i den situation ikke kan komme i betragtning med hensyn til forældremyndighed, fandt partiet ikke er tidssvarende og gav derfor udtryk for ønsket om opdatering af lovgivningen.

Atassut fandt at diskussion i Landstingets om, hvem der skal have forældremyndigheden er en sammenblanding af den lovgivende og udøvende magt og ønskede ikke, at Landstinget her skal forsøge at påtage sig retsvæsenets arbejde.

Kattusseqatigiit Partiiat fandt det upassende, at manden eller kvinden bliver bundet af lovbestemte regler. Partiet henviste til, at der i de senere år er åbnet op for at børn over 12 år skal spørges. I øvrigt mener partiet at man så hurtigt som muligt skal hjemtage familieretsområdet.

Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser foreslog, at de faldne bemærkninger kan viderebehandles i Ligestillingsrådet, der så eventuelt kan fremkomme med en anbefaling.

Landstingsmedlem Astrid Fleischer Rex, Demokraterne fandt i forbindelse med den efterfølgende debat at et af problemer er, at der ikke er informeret nok om mænds muligheder for at få tilkendt forældremyndigheden over børn. Hun foreslog på denne baggrund en informationskampagne.

Landsstyremedlemmet for Familie og Justitsvæsen Aleqa Hammond var glad for forslaget og debatten. Hun finder, at det offentlige har en forpligtelse til at gen-

nemføre en rådgivning af parterne og er enig i, at for mange er uvidende om reglerne.

Efter en længere debat konkluderede ordstyreren, at debatten kan fortsætte i Landstingets Ligestillingsudvalg, som forslagsstilleren selv er formand for.

Pkt. 105:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at det pålægges Landsstyret at ændre § 37, stk. 5 i Landstingsforordning nr. 6 af 14. november 2004 om radio- og tv-virksomhed.

(Landstingsmedlem Palle Christiansen, Demokraterne)
(1. behandling)

Forslagsstilleren ønsker at Grønlands Radio/KNR inden for en af Landstinget fastsat frist skal forelægge det af bestyrelsen godkendte, reviderede forslag til årsregnskab bilagt revisionens bemærkninger, for Landstinget til godkendelse. Han begrundede forslaget med, at Landstingets Revisionsudvalg gentagne gange har måtte rykke for netop KNR's regnskaber.

Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Doris Jakobsen afviste forslaget, da 90 % af KNR's indtægter stammer fra Finanslovsbevillinger, som indgår i Landskassens regnskab og derfor er kendte.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut og Kattusseqatigiit Partiiat indstillede alle forslaget til afvisning, idet Landstingets Revisionsudvalg til enhver tid kan indhente oplysningerne fra landsstyret.

Demokraterne bakkede som eneste parti forslaget op.

Efter en længere debat henvistes forslaget til 2. behandling i den foreliggende form.

Pkt. 89:

Forslag til en forespørgselsdebat om at give bygde- og yderdistriktsbeboere en reel mulighed for at flytte.

(Landstingsmedlem Marie Fleischer, Demokraterne)

Forslagsstilleren foreslog nedsættelse af en arbejdsgruppe til at komme med løsningsforslag, således at de indbyggere i de små samfund, der ønsker det, får mulighed for at flytte til de større byer. Det er hendes opfattelse, at en større koncentration af folk i de større byer vil betyde færre folk, der har behov for offentlig forsørgelse og dermed en besparelse for Landskassen.

Landsstyreformanden henviste i sit svarnotat til, at Landsstyret allerede i finanslovsforslaget for 2007 har prioriteret at forbedre de arbejdsøgendes mulig-

heder for at tage arbejde i en anden by eller bygd. I forslaget er afsat 3,8 mio. kr. årligt til mobilitetsfremmende ydelser og op til 25 mio. kr. til opførelse af boliger i tilflytterkommunerne. Endvidere er der i landstingslovgivningen om boliger mulighed for at reservere boliger til bestemte forhold, eksempelvis boliger til familier, der flytter fra en bygd til en by.

Med omdannelsen af kommunerne til storkommuner, som også vil skabe større muligheder, er det hans opfattelse, at tiden lige nu ikke er til at nedsætte endnu en arbejdsgruppe som foreslået.

Siumut fandt at problemerne måtte kunne løses i et samarbejde mellem kommunerne og landstinget og at der ikke er behov for en særskilt arbejdsgruppe.

Demokraterne mente, at landsstyret må skaffe flere almennyttige boliger bl.a. også til løsning af dette problem og at der skal gøres en ekstra indsats for at give de pågældende en reel mulighed for at flytte.

Inuit Ataqatigiit mente, at de seneste års undersøgelser viser, at befolkningens bevægelser mere går fra bygd til bygd eller by til by end fra bygd til by. Fordelingen af indbyggerne i bygder og byer er derfor kun forrykket sig med ca. 200 om året.

En drastisk ændring af bosætningsmønsteret er ikke ønskelig og partiet mener ligesom Landsstyret ikke, at tiden er til at nedsætte en særlig arbejdsgruppe til løsning af problemerne.

Atassut henviste til, at der ikke er gennemført nogen undersøgelse der viser, hvor mange personer der gerne vil flytte fra yderdistrikterne til de større byer. Før denne dokumentation er tilvejebragt finder partiet ikke, at der kan foretages en brugbar diskussion.

Kattuseqatigiit Partiiat kunne ikke støtte forslaget, blandt andet fordi det minder om den forhadte G-60 politik. Partiet efterlyste også dokumentation for behovet.

Efter en længere debat konkluderede mødelederen, at forslaget ikke fandt støtte fra flertallet.

Pkt. 92:

Forslag til forespørgselsdebat om beskyttelse af fuglevildt.

(Landstingsmedlem Jens Lars Fleischer, Siumut)

Forslagsstilleren rejste problemet med henvisning til de i dag gældende jagttider, som helt udelukker jagt på polarlomvie og edderfugl i Nordgrønland. Han mener derfor, at man bør se på en revision af reglerne.

Landsstyremedlem for Sundhed og Miljø Asii Chemnitz Narup redegjorde for, at den nugældende fuglebekendtgørelse er udarbejdet efter de retningslinier, der findes i den nugældende og nye lov om naturbeskyttelse. Dennes udgangspunkt er en bæredygtig udnyttelse i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet.

Grønlands Naturinstitut har konstateret, at ynglebestandene af lomvier og edderfugle er gået ned i store dele af Grønland. Lomviebestanden har således været i tilbagegang i Upernavik Kommune og i Diskobugten, mens bestanden helt er forsvundet i Uummanaq Kommune. Forårsjagt på lomvier er, som forslagsstilleren har bemærket, forbudt i de nordgrønlandske kommuner og det er Landsstyrets opfattelse, at en indførelse af forårsjagt i Nordgrønland på nuværende tidspunkt vil være uforsvarlig.

For edderfuglenes vedkommende har Grønlands Naturinstitut ved optællinger i 1998-2001 konstateret tilbagegang i Ilulissat, Upernavik og Uummanaq Kommuner.

Landsstyremedlemmet oplyste på den baggrund, at landsstyret fastholder sin holdning om, at landsstyret er parat til at revurdere bestemmelserne, men først når der foreligger nye oplysninger omkring bestandene – og altså ikke nu.

Siumut fandt at regulering af fangst af vildt ud fra forældede undersøgelsesresultater ikke kan betragtes som beskyttelse af vildt og krævede derfor, at Grønlands Naturinstitut tilføres tilstrækkelige ressourcer til, at instituttet kan foretage en løbende vurdering af bestandene. Derudover mener partiet, at der skulle være ligelige muligheder for adgang til udnyttelse af de levende ressourcer for alle bosteder i landet og ligelige muligheder for alle.

Med disse bemærkninger krævede partiet, at Landsstyret straks iværksætter arbejdet med tilvejebringelse af nye tal for bestandene.

Demokraterne mente, at man ikke skal tillade jagt på voksne fugle, mens de har unger. Partiet mener, at tilbagegangen i fuglebestandene også har sammenhæng med befolkningsudviklingen. Befolkningen er således i løbet af de seneste 100 år femdoblet.

Inuit Ataqatigiit mente, at selv om fuglebekendtgørelsens formål ikke kan misforstås, så kan denne i forhold til de oplysninger der er givet om proviantering, genvurderes ved brug af forsigtighedsprincippet. Partiet foreslog som løsning på problemet, at man i Nordgrønland kan åbne jagten kort før den tilladte åbning af jagten, som foreskrives i bekendtgørelsen. Partiet fandt således, at reguleringen af fangstdyrene ikke behøver at ske på samme tid over hele landet.

Endelig vil partiet meget gerne have fiskernes og fangernes erfaringer draget mere ind i forbindelse med beskyttelse af miljøet og rådgivningen til landsstyret.

Atassut mente at fuglebekendtgørelsen måtte kunne tilpasses, således at også befolkningen i Nordgrønland kan få glæde af fuglejagten. Partiet opfordrede landsstyret til at overgive resultaterne af de sidste fugletællinger til landstinget.

Kattusseqatigiit Partiiat fandt at Landsstyret i mange tilfælde afskærer fangerne fra at gøre deres indflydelse gældende og i det hele taget lytter for lidt til fangerne. Partiet er af den opfattelse, at mange af fuglefjeldene i Nordgrønland står tomme ikke pga. jagt men fordi der er så meget larm, at fuglene er flyttet.

Endelig fandt partiet, at de nugældende restriktioner er overdrevne, specielt i Nordgrønland, hvorfor man ønskede restriktionerne lempet.

Landsstyremedlem for Sundhed og Miljø Asii Chemnitz Narup oplyste, at man har et godt samarbejde med fangerne, som deltager i forbindelse med tællingerne. Landsstyret laver ikke restriktioner for restriktionernes skyld, men ud fra en forvaltning efter de nyeste oplysninger.

Efter en meget lang debat om fuglebeskyttelse og den enkeltes krav på fuglevildt endte sagen med, at flertallet ønskede indsigt i de nyeste tal for fuglebestandene, for måske at komme med et beslutningsforslag eller ændringsforslag til fuglebekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. email: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne